

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel. (091) 4 426 101,

faks (091) 4 236 392,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

Szczecin, dnia 9 lipca 2021 r.

WK.0913.1523.18.K.2021

Urząd Miejski w Bornem Sulinowie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA

Wpł. 09-07-2021 1523

przydzielono
ilość załączników
podpis

Pani

Dorota Chrzanowska

Burmistrz Bornego Sulinowa

Wystąpienie pokontrolne

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w okresie od 17 marca do 17 maja 2021 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Borne Sulinowo za lata 2017-2020, wybranych zagadnień za okres sprzed 2017 r. oraz występujących w roku 2021. Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią losowo wybrane operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Pani w dniu 19 maja 2021 r.

Wyniki ostatniej kontroli potwierdzają wyeliminowanie nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej i wymienionych w piśmie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie².

W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli, stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy, będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. W celu ich wyeliminowania koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz wykonanie poniższych wniosków.

Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

I. W zakresie spraw budżetowych, sprawozdawczości, spraw finansowych, podatków i opłat

1. W latach 2017-2019 nie wykonano obowiązku przeprowadzenia audytu wewnętrznego pomimo, że ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego kwoty dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów przekroczyły kwotę 40 000 tys. zł, czym naruszono art. 274 ust. 3 ustawy o finansach publicznych³. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 12-14 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie obowiązku przeprowadzenia audytu wewnętrznego w roku, w którym ujęte w budżecie kwoty dochodów i przychodów lub wydatków i rozchodów przekraczają 40 000 tys. zł.

¹ ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137)

² pismo WK.0913.1324.9.K.2017 z dnia 12 września 2017 r.

³ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.)

2. W jednostkowych Rb-Z kwartalnych sprawozdaniach o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonych według stanu na koniec IV kwartału 2019 r. i 2020 r. wartość zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym (część C wiersz 4 Plan) wykazano niezgodnie z posiadanymi informacjami, tj.:

- w roku 2019 w wartości 0,00 zł, zamiast w kwocie 9 929,00 zł (różnica 9 929,00 zł),
- w roku 2020 w wartości 75 114,00 zł, zamiast w kwocie 8 137,00 zł (różnica 66 977,00 zł).

Powyższe było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴ oraz § 8 ust. 4 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia. Projekty sprawozdań przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponoszą odpowiednio Burmistrz i Zastępca Burmistrza, którzy podpisali ww. sprawozdania – str. 44 i 45 protokołu kontroli.

Wniosek: Rzetelne prezentowanie w sprawozdaniach Rb-Z danych o wartości zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego.

3. Nie przestrzegano zasad sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych, tj.:
- a) w Rb-27S sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. otrzymane dochody (kolumna 8) z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej (dz. 758 rozdz. 75801 § 2920) wykazano w wysokości 8 052 624,00 zł, zamiast w kwocie 8 699 369,00 zł wynikającej z wyciągów bankowych (różnica 646 745,00 zł), co było sprzeczne z § 3 ust. 5 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵;
 - b) w Rb-28S sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. zobowiązania ogółem wykazano w wysokości 2 013 630,69 zł, zamiast w kwocie 2 023 539,23 zł wynikającej z ewidencji księgowej (różnica 9 908,54 zł), co było niezgodne z § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Projekty sprawozdań przygotował Kierownik Referatu Finansów i Budżetu, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponoszą odpowiednio Burmistrz i Zastępca Burmistrza, którzy podpisali ww. sprawozdania – str. 31-33 protokołu kontroli.

Wniosek: Prezentowanie w jednostkowych sprawozdaniach: Rb-27S danych o otrzymanej części oświatowej subwencji ogólnej zgodnie z wyciągami bankowymi, a w Rb-28S – zobowiązań ogółem w wartości wynikającej z ewidencji księgowej.

4. W Wieloletniej Prognozie Finansowej⁶ zobowiązania związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego w latach 2019-2024 wykazano w wartościach zerowych, zamiast odpowiednio w kwotach od 9 929,00 zł do 5 553,00 zł. Powyższe było niezgodne z art. 244 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Projekty ww. uchwał przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Burmistrz – str. 179-181 protokołu kontroli.

⁴ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773)

⁵ załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 z późn. zm.; Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 z późn. zm.)

⁶ uchwały Rady Miejskiej: Nr III/47/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. i Nr XVI/210/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.

Wniosek: Przestrzeganie obowiązku rzetelnego prezentowania w WPF danych dotyczących zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego.

5. W roku 2019 zrealizowano wydatki w rozdz. 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi:
 - w § 4300 w okresie od 22 sierpnia do 25 listopada z przekroczeniem wartości zaplanowanych w budżecie Gminy⁷ w kwotach od 544,93 zł do 261 735,53 zł,
 - w § 4700 do dnia 25 listopada z przekroczeniem wartości zaplanowanej w budżecie Gminy o kwotę 89,00 zł,
 - w § 4430 do dnia 13 grudnia z przekroczeniem wartości zaplanowanej w budżecie Gminy o kwotę 6 200,00 zł.

Powyższe świadczyło o dokonaniu wydatków budżetowych z przekroczeniem upoważnienia wynikającego z uchwały budżetowej, co było sprzeczne z art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio Zastępca Burmistrza i Burmistrz, którzy zatwierdzili faktury do wypłaty – str. 161-164 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie zasady dokonywania wydatków budżetowych na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

6. Niezrealizowane w roku 2018 wydatki w kwocie 150 000,00 zł przeznaczone na zadanie inwestycyjne pn. Remont obiektów komunalnych na terenie Gminy Borne Sulinowo ujęto w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2018, ustalonym uchwałą Nr III/45/18 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 20 grudnia 2018 r.⁸ Wydatki zrealizowano w dniu 26 kwietnia 2019 r. pomimo, że w ujętym w § 1 ww. uchwały wykazie ostateczny termin ich realizacji ustalono do dnia 28 lutego 2019 r. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz, który zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym⁹ zobowiązany jest do wykonywania uchwał rady gminy – str. 35-37 protokołu kontroli.

Wniosek: Realizowanie zadań ujętych w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego w terminie określonym przez Radę Miejską.

7. W roku 2020 nie przestrzegano zasad obowiązujących przy dokonywaniu wydatków, tj.:
 - a) spłaty raty kredytu długoterminowego konsolidacyjnego w kwocie 18 262,30 zł, dokonano w dniu 10 lutego 2020 r. zamiast do dnia 31 stycznia 2020 r., co było niezgodne z § 1 aneksu Nr 3 z dnia 24 lipca 2017 r. do umowy kredytu zawartej w dniu 28 czerwca 2007 r. (z tytułu zwłoki z budżetu jednostki zapłacono odsetki karne w kwocie 17,26 zł),
 - b) zobowiązania Urzędu Miejskiego dotyczące zrealizowanych przez wykonawców usług o łącznej wartości 27 233,32 zł uregulowano ze zwłoką od 1 do 3 dni po terminie płatności,
 - c) zaliczkę podatku dochodowego od wynagrodzeń pracowników Urzędu Miejskiego za miesiąc listopad 2020 r. odprowadzono do Urzędu Skarbowego z jednodniową zwłoką, tj. w dniu 22 grudnia 2020 r. zamiast do dnia 21 grudnia 2020 r., co było niezgodne z art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych¹⁰.

⁷ budżet przyjęty uchwałą Nr 46/III/2018 Rady Miejskiej z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Borne Sulinowo na rok 2019 (z późn. zm.)

⁸ uchwała Nr III/45/18 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2018

⁹ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.)

¹⁰ ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1426 z późn. zm.)

Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 (pkt a i b) oraz art. 44 ust. 2 (pkt c) ustawy o finansach publicznych¹¹. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Kierownik Referatu Finansów i Budżetu Główny Księgowy Urzędu (pkt a, c) oraz Inspektor ds. Rozliczania Inwestycji i Wydatków Gminy (pkt b), a z nadzoru Skarbnik – str. 28, 29, 33, 178 i 179 protokołu kontroli.

Wniosek: Dokonywanie wydatków w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

8. Zastępca Burmistrza wykonujący obowiązki pracodawcy wobec Burmistrz – przed upływem w 2018 r. kadencji organu wykonawczego Gminy – nie udzielił ww. urlopu wypoczynkowego należnego do wykorzystania za rok 2018 w wymiarze 23 dni, pomimo obowiązku wynikającego z art. 161 w zw. z art. 152 i art. 73 § 2 ustawy Kodeks pracy¹². Nie skorzystał również z prawa, określonego art. 171 § 3 wymienionej ustawy, zawarcia porozumienia o wykorzystaniu wskazanego urlopu w czasie pozostawania ww. w stosunku pracy na podstawie kolejnej umowy o pracę zawartej z tym samym pracodawcą bezpośrednio po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej umowy o pracę z tym pracodawcą. Wskutek powyższego Burmistrz – pełniący tę samą funkcję w kolejnej kadencji – wypłacono ekwiwalent pieniężny w kwocie 11 192,72 zł brutto – str. 106 i 107 protokołu kontroli.

Wniosek: Przed upływem kadencji Burmistrza skorzystanie z prawa zawarcia porozumienia o wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego niewykorzystanego w tym samym roku w czasie pozostawania ww. w stosunku pracy na podstawie kolejnej umowy o pracę zawartej z tym samym pracodawcą, bezpośrednio po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej umowy o pracę z tym pracodawcą.

9. Do podstawy wyliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego należnego pracownikowi (1) za rok 2019 wliczono wypłacony jednorazowo dodatek specjalny (przyznany na okres realizacji projektu, tj. od listopada 2018 r. do maja 2019 r.), co było niezgodne z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej¹³ i § 6 pkt 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego (...) ¹⁴. Wskutek powyższego dodatkowe wynagrodzenie roczne wypłacono ww. pracownikowi w wysokości zawyżonej ogółem o 359,13 zł. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. płac i środków trwałych, a z nadzoru Skarbnik – str. 104-107 protokołu.

Wniosek: Ustalanie podstawy wyliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego z wyłączeniem jednorazowych wypłat za spełnienie określonego zadania.

10. W badanym okresie w Urzędzie Miejskim działała Pracownicza Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa, z którą nie zawarto umowy, określającej szczegółowe warunki świadczenia pomocy przez zakład pracy, przewidzianej § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie pracowni-

¹¹ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.)

¹² ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy Dz. U. z 2016 r. poz. 1666 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 108 z późn. zm.)

¹³ ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1872)

¹⁴ rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.)

czych kas zapomogowo-pożyczkowych (...) ¹⁵. W roku 2017 z budżetu Gminy poniesiono wydatki na zakup Licencji Kasy Zapomogowo Pożyczkowej w kwocie 2 505,51 zł. Powyższe było sprzeczne z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, gdyż zadanie to nie należało do zadań własnych gminy wyszczególnionych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 33-35 protokołu kontroli.

Wnioski:

Określenie umową szczegółowych warunków świadczenia przez zakład pracy pomocy na rzecz Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej.

Dokonywanie wydatków ze środków publicznych wyłącznie na realizację zadań służących zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty.

11. W roku 2017 organ podatkowy umorzył na wniosek podatnika zaległości w łącznej kwocie 12 828,00 zł z tytułu VII, VIII i IX raty podatku od nieruchomości za rok 2017 wraz z należnymi odsetkami po ustaleniu, że znajdował się on w złej sytuacji majątkowej w latach 2015-2016, lecz bez stwierdzenia jaka była jego sytuacja w okresie, w którym powstały ww. zaległości, co nie spełniało wymogu wynikającego z art. 67a § 1 pkt 3 w zw. z art. 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa ¹⁶, tj. zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 84-87 protokołu kontroli.

Wniosek: Udzielanie podatnikom ulg po zebraniu i rozpatrzeniu w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego świadczącego o ich sytuacji majątkowej.

12. Na mocy porozumień (2) zawartych w 2018 r. rozłożono na raty zaległości z tytułu czynszu najmu lokali mieszkalnych w łącznej kwocie 20 576,68 zł pomimo, że do wniosków o udzielenie ww. ulgi najemcy nie dołączyli żadnych dokumentów lub dowodów potwierdzających wskazane we wniosku okoliczności uzasadniające ich udzielenie. Powyższe było niezgodne z § 6 ust. 2 uchwały w sprawie zasad i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty oraz rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny (...) ¹⁷. Projekty porozumień przygotował Referent ds. dochodów niepodatkowych, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Burmistrz – str. 98-101 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie przyjętych zasad udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny.

II. W zakresie rachunkowości

1. Zasadami (polityką) rachunkowości ¹⁸ obowiązującymi w jednostce w latach 2013-2019 nie wskazano programu komputerowego wykorzystywanego do ewidencji opłat za gospodarowanie odpadami, a w latach 2018-2020 – nie określono zasad stosowania

¹⁵ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 100, poz. 502 z późn. zm.)

¹⁶ ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.)

¹⁷ uchwała Nr XL/448/2017 Rady Miejskiej w Bornem Suliniowie z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie zasad i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty oraz rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Borne Sulinowo lub jej jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg

¹⁸ wprowadzone do stosowania zarządzeniami: Nr 90/2010 Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 31 grudnia 2010 r., Nr 113/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r., Nr 96/2017 Burmistrza z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Bornem Suliniowie

i opisu algorytmów i parametrów poszczególnych programów (modułów) wykorzystywanych przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości¹⁹. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik, który nie przedłożył Wójtowi projektu stosownych zmian polityki rachunkowości w podanym zakresie – str. 17 i 18 protokołu kontroli.

Zarządzeniem Nr 17/2020 Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 11 lutego 2020 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie wskazano program komputerowy stosowany do ewidencji opłat za gospodarowanie odpadami.

W trakcie kontroli, zarządzeniem Nr 26/2021 Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 22 marca 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie określono zasady stosowania i opis algorytmów i parametrów programów (modułów) wykorzystywanych przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

2. Z naruszeniem zasady wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego (w postaci zapisu) każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym:
- a) nieściągalne należności z tytułu czynszu dzierżawnego oraz wieczystego użytkowania za lata 2008-2009 w łącznej kwocie 23 430,98 zł, które uległy przedawnieniu w latach 2011-2012, wyksięgowano z ewidencji księgowej w latach 2019-2020,
 - b) operację zwiększenia w czerwcu 2016 r. wartości udziałów Gminy o kwotę 4 210 900,00 zł w spółce Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinku ujęto w ewidencji prowadzonej na koncie 030 Długoterminowe aktywa finansowe w grudniu roku 2020.

Powyższe było sprzeczne z ww. zasadą wynikającą z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Referent ds. dochodów niepodatkowych gminy, a z nadzoru Skarbnik (pkt a) oraz Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa, która nie przekazała dokumentacji na stanowisko księgowości, a z nadzoru Burmistrz (pkt b) – str. 78-80, 144-146 protokołu kontroli.

Wnioski:

Przestrzeganie zasady wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego (w postaci zapisu) każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Skuteczne egzekwowanie bieżącego przekazywania dokumentacji na stanowisko księgowości.

3. Wniesionego przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie niepicieżnej nie ujęto w ewidencji pozabilansowej na koncie 910-Zabezpieczenia w formie gwarancji, co było niezgodne z zasadami ewidencji tego typu zdarzeń, wynikającymi z Zakładowego planu kont²⁰. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa, który nie przekazał informacji o wniesionym zabezpieczeniu na stanowisko księgowości, a z nadzoru Burmistrz – str. 141 i 142 protokołu kontroli.

¹⁹ ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.; Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.; Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)

²⁰ załącznik do zarządzenia Nr 96/2017 Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie

Wniosek: Przekazywanie na stanowisko księgowości informacji o wniesionych zabezpieczeniach w formie niepieniężnej.

III. W zakresie gospodarki nieruchomościami

1. W latach 2017-2020 nie opracowano planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, czym naruszono art. 25 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami²¹. Ww. plan powinien być opracowany na okres trzech lat i zawierać dane wymienione w art. 25 ust. 2a ww. ustawy. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami, a z nadzoru Zastępcą Burmistrza – str. 92 i 93 protokołu kontroli.

Wniosek: Opracowanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.

2. W latach 2019-2020 dokonano sprzedaży lokali mieszkalnych (3) w trybie bezprzetargowym na rzecz ich najemców za łączną cenę 164 010,00 zł. Na poczet ww. należności zaliczono przedpłaty na wykup tych lokali w łącznej kwocie 8 200,00 zł (przed denominacją 82 000 000,00 zł), wniesione przez najemców w latach 1993-1995 przed zawarciem umów najmu pomimo, że obowiązujące przepisy nigdy nie przewidywały możliwości poboru ww. przedpłat, jak i obowiązku dokonania wykupu wynajmowanego lokalu. Pobranie ww. przedpłat było niezgodne z art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budżetowe²², zgodnie z którym ustalanie i pobieranie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następowało na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

Ponadto środków pieniężnych pobranych od ww. oraz od innych najemców nie zgromadzono na wyodrębnionym rachunku bankowym, a w księgach rachunkowych Urzędu nie założono ewidencji rozliczeń z najemcami z tytułu wniesionych przez nich przedpłat. W związku z tym, w trakcie kontroli, nie było możliwe ustalenie stanu środków pieniężnych pobranych co najmniej od roku 1993 i nierozliczonych do chwili obecnej z najemcami komunalnych lokali mieszkalnych, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości, według których do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Powyższe stanowiło naruszenie obowiązku – wynikającego z art. 4 ust. 1 ww. ustawy – stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

W latach 1993-2021 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano rozliczenia z najemcami nienależnie pobranych od nich kwot.

Za pobranie nienależnych Gminie przedpłat i zaniechanie ich rozliczenia odpowiedzialność ponosi Burmistrz. Za zaniechanie prowadzenia ewidencji rozliczeń z najemcami odpowiedzialność ponosi Skarbnik, a z nadzoru Burmistrz – str. 94-97 protokołu kontroli.

Wnioski:

Ustalanie i pobieranie dochodów należnych jednostce samorządu terytorialnego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

²¹ ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 121 i poz. 2204 z późn. zm.; Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.)

²² ustawa z dnia 5 stycznia 1991 r. Prawo budżetowe (Dz. U. z 1993 r. Nr 72, poz. 344 z późn. zm.)

Podjęcie działań w celu ustalenia najemców, którzy wnieśli nienależne Gminie przedpłaty, dokonanie ich zwrotu oraz w terminie do 31 grudnia 2021 r. poinformowanie Izby o skutkach finansowych działań podjętych w tym zakresie.

3. W 2020 r. dokonano zbycia nieruchomości z naruszeniem przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości²³:
- do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej urzędu, nie podano wykazów (2) nieruchomości przeznaczonych do zbycia (art. 35 ust. 1 ww. ustawy),
 - w podanych do publicznej wiadomości ogłoszeniach o przetargu (5) oraz w wyciągach (5) z ogłoszenia o ustnym przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości, których cena wywoławcza była wyższa niż równowartość 10 000 euro, określono wysokość postąpienia (§ 14 ust. 3 ww. rozporządzenia),
 - informacje (3) o wynikach przetargów na zbycie nieruchomości podano do publicznej wiadomości w dniu przetargu, zamiast po upływie 7-dniowego terminu na zaskarżenie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu (§ 12 ust. 1 ww. rozporządzenia w związku z art. 40 ust. 5 ww. ustawy),
 - do publicznej wiadomości nie podano informacji (1) o wyniku przetargu na sprzedaż nieruchomości (§ 12 ust. 1 ww. rozporządzenia),
 - protokoły (3) z zakończonych wynikiem negatywnym przetargów na sprzedaż nieruchomości nie zawierały informacji o:
 - oznaczeniu nieruchomości będącej przedmiotem przetargu według księgi wieczystej,
 - obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem były te nieruchomości,
 - cenie wywoławczej nieruchomości oraz najwyższej cenie osiągniętej w przetargu, co było niezgodne odpowiednio z § 10 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 7 ww. rozporządzenia,

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami, a z nadzoru Zastępca Burmistrza – str. 89-93 protokołu kontroli.

Wnioski: Przestrzeganie obowiązujących przepisów w zakresie zbywania nieruchomości gminnych, w szczególności:

- podawanie do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej urzędu, wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży,
- zaniechanie określania wysokości postąpienia w ogłoszeniach o przetargu i w wyciągach z ogłoszeń o przetargu,
- podawanie do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu,
- sporządzanie protokołów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu kontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

²³ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.)

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
(-) *Katarzyna Korkus*
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie